

Novum

A Romániai Biblikusok Egyesületének szimpóziuma, 2015. február 27.

A 2005-ben megalakult Romániai Biblikusok Egyesületének tagjai február 27-én gyűltek össze Nagyszebenben ez évi szimpóziumuk és közgyűlésük megtartására, s mint az előző években is, a rendezvénynek a Lucian Blaga Egyetem Teológiai Fakultásának Protestáns Teológiai Tanszéke volt a színhelye. Az ó- és újszövetségi előadások ez alkalommal az *igazságosság* és *helyes magatartás* témaköréhez kapcsolódtak.

A szimpóziumot dr. Hans Klein egyesületi elnök, a Protestáns (tulajdonképpen evangélikus) Teológiai Tanszék nyugdíjas professzora és dékánja nyitotta meg, és Ilie Chișcari ortodox teológusra emlékezett, aki 2014. október 19-én, 31 évesen hunyt el közúti balesetben, amikor éppen a vasárnap délelőtti istentisztelet megtartására ment személygépkocsiján. (Egy ittas és hajtási engedéllyel nem rendelkező fiatalember hajtott bele, özvegygé téve áldott állapotban levő feleségét és árvává kétéves leánykáját).

Az elmúlt évben *Éjszakai imádkozás a judaizmusban* címmel tartott kitűnő előadást a Romániai Biblikusok Egyesületének szimpóziumán. Bukarestben végezte teológiai tanulmányait, 2009 és 2014 között pedig Jeruzsálemben képezte tovább magát a bibliai szakterületen. Doktori címet 2013-ban szerzett a Lucian Blaga Egyetem Sfântul Andrei Șaguna Ortodox Teológiai Fakultásán *Az emberfia titka. A szinoptikus evangéliumok szenvedésről és feltámadásról szóló jövendöléseinek exegetikai-teológiai feldolgozása* című tézisével. Témavezetője dr. Vasile Mihoc professzor volt.

Korához képest igen képzett és ígéretes biblikus volt, aki rövid pályafutása alatt gazdag tudományos, szerkesztői, irodalmi és ugyanakkor hűséges lelkészi munkát fejtett ki. 2010-től volt tagja a Romániai Filológiai és Biblikus Hermeneutikai Egyesületnek (Asociația de Filologie și Hermeneutică Biblică din România).

Dr. Hans Klein a szimpóziumra kiválasztott téma két fogalmának, az *igazságosságnak*, illetve a *magatartásnak* (ez utóbbit a *jóság* szóval is lehet fordítani) filológiai és teológiai elemzésével hangolta rá a 39 résztvevőt az előadásokra, amelyek a következők voltak:

- dr. George Țapciuc (Ludwig-Maximilians-Universität München): *A törvény és az igazságosság közötti kapcsolat a 119. zsoltárban;*

Dr. Ilie Chișcari
(1983–2014)

- dr. Eduard Pătrașcu (Szent József Római Katolikus Teológiai Intézet, Iași): *Isten Igéje Amos próféta könyvében – a szociális igazságosság kérdése Am 2,6 és következő verseiben*;
- dr. Stelian Tofană (Babeș–Bolyai Tudományegyetem Ortodox Teológiai Fakultás, Kolozsvár): *„A ti jó cselekedeteitek” Máté evangéliumának antiteziséiben (Mt 6,1–8; 16–19). A mátéi spiritualitás kibívása*;
- dr. Kállay Dezső (Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet): *A helyes magatartás Jakab levelében*,¹
- drd. George Rednic (Babeș–Bolyai Tudományegyetem Ortodox Teológiai Fakultás, Kolozsvár): *Magatartás és igazságosság az 1Kor-ban*.

A szimpóziumra megjelent az egyesület évkönyve – *Cercetări Biblice. Anuarul Uniunii Bibliștilor din România*. Anul 8 (2014), amelynek első felében a 2013-as konferencián elhangzott előadások egy része sorakozik, illetve két olyan tanulmány, amely kapcsolódik az imádkozás témaköréhez (9–100. old.): Vladimír Peterca: *A próféta haragja és Isten szenvedése – Jón 4 exegézise*; Ioan Chirilă: *Az öszö-vetségi imádkozás eszkatologikus jelentősége*; Cosmin Pricop: *Bibliai esemény az imádság általános paradigmája értelmében*; Torsten Jantsch: *Penitentia Prayer in Luke-Acts within its Early Jewish Contexts*; Olimpiu N. Benea: *Jézus könyörgése a viláért az αἰτέω és ἐρωτάω közötti különbség összefüggésében*; Geréb Zsolt: *Az Ef 1,3–4 doxológiája*. (A tragikus körülmények között elhunyt Ilic Chișcari *Éjszakai imádkozás a judaizmusban* című előadása sajnos nem jelenhetett meg, ugyanis nem sikerült megtalálni azt.)

Balogh Csaba és Kállay Dezső

Az évkönyv második felében pedig az egyesület tagjainak újabb könyveiről és tanulmányairól olvashatunk rövid ismertetéseket (101–111. old.): Klein, Hans: *Zwei intertestamentarische Hymnen im Lukasevangelium. Benedictus und Magnificat*. Salzburger Exegetische Theologische Vorträge 5. LIT Verlag, Wien 2014, 130 old.; Oanca, Constantin: *Profetul Ilie și narațiunea despre secetă. Studiu exegetic și hermeneutic*. Editura Astra Museum și Editura Andreiana, Sibiu 2014; Klein, Hans:

Wunder bei den Synoptikern. In: Niclas, Tobias – Spitzer, Janette (szerk.): *Credible, Incredible. The Miraculous in the Ancient Mediterranean*. WUNT 321. Tübingen 2013, 56–84; Klein, Hans: Die historisch-kritische Methode der Bibelauslegung. Eine kritische Würdigung. In: *Review of Ecumenical Studies Sibiu* 6

¹ Előadásának magyar változatát ld. Kállay Dezső: Isten integritása és a keresztyén integritás. Helyes magatartás a Jakab levele szerint, különös tekintettel a Jak 1,2–18-ra. In: *Studia Doctorum Theologiae Protestantis*. A Kolozsvári Protestáns Teológia Kutatóintézetének kötetei. 6. kötet. Kiadja a Protestáns Teológia Kutatóintézet, Kolozsvár 2015, 65–69.

(2014/3), 336–353; Klein, Hans: Frauen sollen in der Gemeinde still sein (1Kor 14,34). Was ist gemeint? In: *Biblische Notizen* 163 (2014), 75–82; Klein, Hans: Cum se verifică mesajul profetic declarat cuvântul lui Dumnezeu? (Hogyan ellenőrizhető az Isten Igéjeként kijelentett prófétai üzenet?) In: *Vorbirea și tăcerea în revelație*. Festschrift la cea de-a 65-a aniversare a Prof. dr. pr. Petre Semen. Editura Doxologia, Iași 2014, 170–173; Oancea, Constantin: Psalm 2 im Alten Testament und im frühen Judentum. In: *Sacra Scripta* 11 (2013/2), 159–180; Oancea, Constantin: Contribuția Sfinților Împărați la reabilitarea statutului de „oraș sfânt” al Ierusalimului (A szent császárok hozzájárulása Jeruzsálem „szent város” státusának rehabilitálásához). In: Chifăr, N. – Buda, D. (szerk.): *Împaratul Constantin cel Mare și viziunea sa privind viața politico-socială, religioasă și culturală a imperiului Roman*. Editura Andreiana, Editura Astra Museum, Sibiu 2013, 230–239.; Oancea, Constantin: Can Orthodox Biblical Theology Be Autonomus? The Case of the Bible from 1914. In: *Review of Ecumenical Studies Sibiu* 6 (2014/3), 3449–459.

A megbeszélések, tervezések rendjén Hans Klein elnök tanulmánykötet-sorozat kiadásának ötletét veti fel, ugyanis az egyesület *Cercetări Biblice* című és évkönyvként kiadott szaklapját lehetetlen rangos folyóiratként elismertetni. Ezért a tanulmányokat sokkal előnyösebb volna megjelentetni egy elismert kiadónál, és pedig nagyobb lapterjedelemben és ISBN-számmal. A biblikusok egyesületének tagjai abban egyeznek meg, hogy szeptemberig kiválasztják a javasolt témák valamelyikét, és legkevesebb 15 előadást, illetve tanulmányt tartalmazó kötetet állítanak össze.

Örvendetes, hogy a romániai biblikusok ökumenikus egyesületének tagsági köre évről évre gyarapszik. Református részről Adorjáni Zoltán, Balogh Csaba, Bekő István, Geréb Zsolt és Kállay Dezső vettek részt ezen a szimpóziumon.

A Romániai Biblikusok Egyesülete 2016. február 26-án tartja következő szimpóziumát, amelynek előadásai az *Isten népe és a társadalom* témakörhöz fognak kapcsolódni.

Adorjáni Zoltán

